

upprätt

Päradeving

Hummusdyng

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Författader för Sverre Jøse Pøj belägen
i Hummerdyngs Stads och Hem-
mingsdyngs Stads år 1766.

§ 1.

Vid Mårrens Mårstid mårages all-
dermansskapet årligen, och ingen
hemmans äro får sig mer ifrån
mårdandraga, och ingen hemmans äro
större eller mindre hemmans ä-
ro det för således gå Hummer
ifrån Hummer, den sig när före
vägrar för tre dalar smt och
änst fullgjöre sin skyldighet. 64

§ 2.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Till samling skola alla hemmans, när
ålderdomen gifver secken med
Trumman, den utbejver för
1 % smt libras den hemmans
finnes och skickat barn eller
henskebion utan lagligt förfall.

§ 3.

Alla gårdar så för Pøj Vång som
Kor Vång skola vara försvarligen

lagade till Wallborrmånsroddag, så wi
da der wid han givras med skiffel och
spada, den här skinnaren och en
skiffelighets fullgjör både första
gången 4 1/2 smt och sedan dubbelt
för hvar dag hvar och ett sågse
är gjordigt.

§. 4.

Om något sågse för många skulle af
stort regn neder falla eller af örea
har nederripas, för sågaren så
snart han der om handskap fäst,
eller af äldermannen tillagd blif-
wit samma reparera, ejest plikte
han för hvar sågse 8 1/2 smt. 66

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

§. 5.

Skulle den ena vilja tillägga den
andra längre sågse än hvar
med rätt äldermannen, så skall
äldermannen på första anmodan
sambla grannarna och afmätta
de tvistige sågaren, och den skiff-
lige sågse skox det hvar till-
mätt blifvit, ejest plikte han
12 1/2 smt, tillsamman plikte

den som vägrar sig följa med till
mätningen.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

§. 6.

Om något Creatur skulle finnas så
skadeligt at det går öfver eller
bräjer sig igennem försvarliga be-
fäst. Förste gången undsläpper äga-
ren plikten för samma Creatur, men
sedan för hvar gång och för hvar
Creatur, det vare sig lifet eller
dött som går i wärdens plikt
6 % smt.

4296

68

§. 7.

Alla skola wän omw til at om
efterhösten och wärdens wärd sin
säl i wärdarna; den förelägger
både 16 % smt för hvarman, och
ware sedan skyldig afbeta den af
grannarna i bylaget wärdne dagen.

§. 8.

Emån rener skola skinnas för ingens
a egne ägor den biöra, på det rätt-
wärd i alla wärdare skall delas
bylag emellan; upkommer biört;

afpiöre Bjernmännene samma gestast,
om någon ther med ej något blifwer
söke domstolen och wise andra skia
omgång skall wara skummet från
skummet med Fjörrens utställan
de, den sig under häller med
folk, creatur - åkerredskap töse den
dagen i dir små.

§. 9.

På egne ägor må alla beten under
Innlandet, ther på annors delar o-
loparandes dett gör töse 8% små.

4296

§. 10.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

70

Så skola och alla på en dag begijna
i mångarna at uplösa och måja den,
går någon ut, för än på den utvalte
dagen som grannarna i byelaget
ther till husest plitse 16% små
för hvarje lye eller hval, då den
heltkomma helften hvarje gran-
ne, den som afstugger all, lägge
hvalt ifrån sig, och plitse i dahl
små til byelaget.

§. 11.

Släpper några gängstigar öfver grannar-
nes åkrar och rögar vid brödetiden
som ovanlige finnes plikte 16 i smt;
och den som bröder öfver grannar-
nas åkrar och rögar innan afbrödet
blifvit förat böte 1 dahl i smt

§. 12.

Jagern skall insåra sina kreatur i wäng-
arna at them ther hindra främ
than gifwit byelaget tillrämma det
than äroar sina kreatur insåtha
frömmar ----- det plikte 4 i smt;
ej eller får några hindra sina kreatur
på an... ågor i byelaget utan äga-
rens samtycke wid ofwänörde plikt,
så får och inga stot som föle äga
hindras i wängarna främ sålen
skall åkas in wid 16 i smt plikt,
bålet fölen nedbranga sålen
och afrita axen.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

§. 13.

Släpper några sina böte och wängern
grundrade och watterijid och säger
sig ther wabla den plikte derjore tre
dahl i smt til byelaget.

§. 14.

I byelaget skola alla efter samladt råd
enär påtränges wårwänningens genast
tillgripa och på ingens sig mer ifrån
undandraga, om någon inte blifwer
med fullgilligt folk böte 16 s. smt
och med wagen enär det påträngs 1 d.
smt, och göre andra sin skyldighet;
Allt annat folk tillräjes at sig mer
wid ingarna.

§. 15.

Den så kallade Ormlåps wången in-
någonas lifwärd rådgöringen, och
shall hwar och råd af dem som
wara afstod till den 15 augustij
då alla i byelaget släpa sina
brevor och mer mer wånga, så
länge intill afstod blifwer i Råg
wången, blifwer någon hwarest
plutke 1 d. smt. Och eftersewes ej
förestone §. wår wången Fredic år

§. 16.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ingens må wångarna utgipen från
alla derom ewe finnas wid 3
hald s. smt böter.

§: 17.

Går någon utan ägarens lof uti något
örkland och der jockrar - eller
resma lages bote 16: smt lifva en
mjukt plikt den som utan lof går
uti annars Prägård at der laga
fukt. (utan hvad dag förmår - senare
helt)

§: 18.

Eldstämmerne och brunnarne skola
älskade både väder och efterväst af
Björnmännens eftersees om de äro i
försvartigt skand sakte, och får 76
ingen sig på Men Men till utskatte
dagen undantålla wid 1 d^e smt
bote.

§: 19.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Med samblad hand skola alla förbättra
vägar till och ifrån by, den bestäm-
de bote en dahl: smt och före-
lägges dubbelt wite till en annan
dag sin skuldighet med fjällande
eller skuldörande.

§: 20.

Sambler vägar som varit af nimmme.
tjöl för ingen updrifva wid 1 d^e

Små plikt till Bygelaget.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

§ 21.

Alla i Bygelag renna leed eller grind emär
Snjö faller på det folk han komma
till och från by vid 16 i små plikt
för den som efter tillräkning af ålder-
mannen och Byggen.

§ 22.

Emär vid Eld upptimmer det god må
deligen använda stora alla till stäl-

let komma med folk spannar och
mera redskap, den der ifrån aldel
och Byggen bör i der svet, och om
han sig för rent upptimmer utan laga
förfall plikt 6 i svet.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

§ 23.

Emär i Bygelaget skall hafva redeli-
git märke på sina Cremer vid 1
der små plikt och den sig mågt
tilläggar stände under dömsolen.
upptimmer och lagligen föröfne
plikt, om han illa vinnad för-
klaras.

§. 24.

De Creatur som befinnes smittsammas
skola inslutas och afsides hållas, som-
ma de sut på marken löse: waras
ägarens första gången wid 1 dls sm^t
plikt det utsläppta, men sedan sak-
ligt dödas och plitres utsläppta.

§. 25.

Jagor läte sin boudvard gå lös wid
16 dls sm^t plikt boudvare gång, wad-
sandes enar iherwädes som wintar.

En på November då wärdar ägarens 81
sig som at den inne i gården hålla.

§. 26.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Proffple Pedden i sina ägande Trä
skola genom nedrigas wid 6 dls sm^t
plikt för den försumlige och ill-
derommanen fullgiöre Mesta sedan
enar betalning som Max hos Trä-
ägare utwädes.

§. 27.

Slår eller lemlästar några grannars
eller främmande Creatur bök, wad-
sandes gällande 8 dls sm^t wad-

hurad lag förman.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

§. 28.

Jugens ride kväre eller bymbe annors brea
mer wid 12 1: smt. Mer ~~utan~~ utan
ägarens lof; apptär några hunder å
annors ager shall den böta 16 1: smt,
antingen det man eller man of huse
folket är.

§. 29.

Mer några på allmänna samling
arne eller bylag uppiuter Eder och
Sverdomar böte för bryggning 12 1:
smt till redarens fattige. Och till
båda särskilt wid domstolen i or-
den — senare diskriper)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

§. 30.

Jugens i byelager tillåtes intäpna ha-
gar på gatan utan det skier med
alla grannarnas samtycke gör Mer
någon böte derjäre efter byamän-
nens enskildre vidare mer eller
mindre beslut.

§. 31.

Förderpar några annors träen så at

hvar them afnigger, eller upsigter Pil-
krän, vänderrigver leed eller grund
hvar förvärkat 2 ~~de~~ ^{små}
helt Bjelager utom hvar lag förman.

§: 32.

Ej må någon rätta hvar på lög el:
andra utlös vid 1 ~~de~~ ^{små} plikt,
vid samma brot hvar hvar utlös
lyfta efter gärd eller utlös.

§: 33.

84

Juden hvar sigter för annars folk till
hvar vid 1 ~~de~~ ^{små} plikt.

§: 34.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Till ungdommens undervisning skall år-
ligen hållas skolevärdare, men lön af
dem får som barn det på lön, och
måst i 2 ^{ne} dagar för barns barn, och
den inga barn hvar hvar allena
en dag, och den som betar denna ena
dag måst vid rätta ungdomen hvar
höst 16 ¹/₂ ~~små~~ till hvar, och utlös
maten i ¹/₂ ~~små~~ eller höst 12 ¹/₂
~~små~~ till skolevärdare.

§. 35.

Junga hundrafolke för inflyttade i byerna och
Gamla kyrkbyrverden och samhällelige byer
männens samtycke, och sedan de fått
hållning till byerna inflyttade, skola de
----- rättiga bevis in från kyrkbyerna
och de församlingar det hvar kyrkby.
hvarde tillika med oss må -----
hvarde folke hvar inflyttade, på den
lättingar lö--- hvarde folke icke
må wijra sig hvarstades mer än på
andra ställen.

§. 36

Wid Olofsmässan den då gåsen begyn-
nar klef--- aflages pennarna, på den
de äij må öfver fluga och ---ma
bort säden, wid 1 de som pliga för
den församlingelige byer så mycket
pliga den som öfver vinteren inga
gåse hvarer till sina gås.

De som skulle byer anställa wij alla
underdån öfverhålla om det icke
skulle vara enot lag, det hvarde
byer användes till byens församling
het och under allermännens ärlig
wårdande.

St. Jule 1766
XIII

Mera finnes bjeen til ordning, och
någor för hvarsteden utdelade, Sij skänka wij af
wärens harmoni - - - - -
~~och~~ sådant ändå vilja undergå, och
på bjeilag - till fullgörande upelägga
emot då så att plikt framdeles emot
det de måste besluta

Sij underkrippe wij detta til öfrastlig
efterseend samman til alla delar
fullgörä och eftersewa, och det med
wäre egne händer underkrippe.